

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Ion Guzun,
Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani din 03 ianuarie 2013, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013, declarat de avocatul Iosif Mardari, în numele condamnatului

Melenciuc Igor Ivan, născut la 17 decembrie 1983, originar și locuitor al mun. Bălți, str. Glinka, nr. 10, ap. 304, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>04 octombrie 2012 – 03 ianuarie 2013,</i>
<i>în instanța de recurs</i>	<i>28 ianuarie – 26 iunie 2013,</i>
<i>ordinar:</i>	<i>16 octombrie – 18 decembrie 2013,</i>
<i>în anulare:</i>	<i>24 iulie – 16 octombrie 2014;</i>

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 03 ianuarie 2013, Melenciuc Igor a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare și amendă în mărime de 1200 unități convenționale, echivalentul a 24.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în organele de drept pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Melenciuc Igor, activînd în baza ordinului MAI nr. 218 EF din 25 mai 2012, în funcția de inspector superior al

Secției Poliției Criminale al CP r-nul Rîșcani, fiind persoană publică, avînd în virtutea funcției deținute drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitat potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la poliție nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu funcții de apărare a vieții, sănătății, onoarei și demnității, drepturilor, libertăților, intereselor și averii cetățenilor de atentate criminale și alte atentate nelegitime, acceptînd concomitent, benevol, restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decît cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționînd în mod intenționat și din interes material, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Melniciuc Igor, la 18 august 2012, a primit spre examinare sesizarea despre comiterea unei infracțiuni, care a fost înregistrată în Registrul nr. 2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente a Comisariatului de Poliție a r-lui Rîșcani, cu privire la acțiunile unor persoane necunoscute, care în noaptea de 16 spre 17 august 2012 au încălcat ordinea publică pe teritoriul hotelului „Adina” din or. Rîșcani. Astfel, stabilind că una din persoanele bănuite de comiterea acestor infracțiuni este cet. Pascari E., începînd cu data de 20 august 2012, acționînd în mod intenționat și din interes material, prin estorcare a pretins de la ultimul bani ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, exprimate prin nedocumentarea obiectivă a cazului de încălcare a ordinii publice comis de Prisăcari Eduard în noaptea de 16 spre 17 august 2012, în vederea întocmirii în privința acestuia a unei proceduri contravenționale. Bani în sumă de 500 euro inculpatul i-a primit personal de la Prisăcari E. în incinta barului „Laguna” din or. Rîșcani.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 324 alin. (2) lit.c) Cod Penal, ca corupere pasivă, adică, fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde și primește bunuri ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni săvîrșite cu extorcarea de bunuri.

3. Avocatul Mardari Iosif a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal în cele ale art. 327 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub limitele minime stabilite de sancțiunea acestei norme penale.

Apelantul a invocat că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost probată învinuirea adusă inculpatului pe art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și acțiunile lui urmează a fi reîncadrează în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, deoarece, activînd în funcția de inspector superior al Poliției Criminale a CPR Rîșcani, fiind o persoană cu funcție publică, el a folosit intenționat situația de serviciu în alte interese personale, prin ce a cauzat daune intereselor publice.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2013, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că starea de fapt reținută de prima instanță în sarcina inculpatului, a fost probată integral, iar acțiunile lui au fost corect încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

5. La 12 august 2013, avocatul Iosif Mardari a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în baza art. 327 alin. (1) Cod penal.

Totodată, procesul penal să fie încetat în temeiul art. 55 Cod penal, cu atragerea inculpatului la răspundere contravențională.

Recurentul a indicat că probele administrate dovedesc că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la norma vizată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013, recursul a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîtemeiat și declarat peste termen.

Instanța de recurs a relevat că instanțele au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, au apreciat probele corect în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și just au încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 324 alin. 2) lit. c) Cod penal.

Hotărîrile atacate sunt legale și întemeiate, iar argumentele recurentului sunt declarative și fără suport juridic, acestea urmăresc scopul ameliorării situației persoanei condamnate și stabilirea unei pedepse mai blînde.

Totodată, decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2013 a fost pronunțată integral la 03 iulie 2013, iar recursul ordinar declarat de avocatul Mardari Iosif a fost expediat de la Oficiul Poștal Bălți la 09 august 2013 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 12 august 2013, adică după expirarea termenului legal de declarare a recursului ordinar.

În speță, durata termenului de recurs de 30 zile începe de la 04 iulie 2013 și se împlinește la 05 august 2013, inclusiv.

7. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești au devenit irevocabile.

8. La 15 aprilie 2014, avocatul Iosif Mardari a declarat recurs în anulare, în care solicită casarea hotărîrilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri noi, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal în cele ale art. 327 alin. (1) Cod penal. În temeiul art. 55 Cod penal, procesul penal să fie încetat, cu atragerea inculpatului la răspundere contravențională.

Recurentul a invocat că instanțele au apreciat unilateral și neobiectiv probele ce confirmă circumstanțele de fapt, astfel dezechilibrînd situația procesuală a condamnatului în raport cu cea a acuzării, dînd prioritate esențială probelor ultimului.

O astfel de apreciere a probelor nu poate fi calificată ca respectarea principiului egalității părților în fața legii, afectînd legalitatea procesului penal.

În instanța de fond nu a fost probată învinuirea, instanța de apel nefondat a concluzionat că acțiunile condamnatului sînt corect încadrate juridic, fără a supune aprecierii toate motivele invocate în apel.

Este necesar a fi apreciate just și obiectiv declarațiile martorului Prisăcari E.

Verificarea materialului de control nr. 2260, înregistrat în Registrul nr. 2 al CPR Rîșcani și înscrisurile anexate la materialele cauzei la cererea apărării, demonstrează obiectiv că pe faptul de care s-a ocupat inculpatul, a fost emisă decizia din 14 septembrie 2012 de sistare a verificărilor pe acest caz, motiv pentru aceasta servind cererea din 23.09.2012 depusă de partea vătămată Ghilitiuc O.

Instanța de apel nu s-a expus referitor la acest motiv.

Concluzia instanțelor referitor la încadrarea juridică a acțiunilor condamnatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, este întemeiată pe presupuneri, deoarece acțiunile lui urmează a fi calificate ca abuz de serviciu.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Însă, conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în articolul 453 Cod de procedură penală. Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Totodată, în pofida acestor prevederi legale, în recursul vizat nu sunt invocate circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărîrile atacate, astfel încît acestea să obțină calitatea unui viciu fundamental de natură să genereze temeiul desființării hotărîrilor irevocabile atacate, omițîndu-se completamente argumentarea ilegalității hotărîrii contestate în acest sens și indicarea unor concrete erori de drept la capitolul dat (*pct. 8 din prezenta decizie*).

Rezultă, că recursul în anulare nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe lângă aceasta, recursul în anulare este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei, inclusiv cele reproduse în pct. 2, 4 și 6 din prezenta decizie, care, de altfel, atestă în mod concludent că instanțele și-au motivat soluțiile prin aprecierea tuturor probelor acuzării și apărării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, în corespundere cu prescripțiile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală (*pct. 8 din decizie*).

Însă, potrivit art. 27 alin. (1), 414 alin. (1), (2), 434 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea instanțelor judecătorești privind aprecierea sau reaprecierea probelor conținute în dosarul penal și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor în alt sens de cât cel pe care îl propune apărătorul este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărîre irevocabilă.

Mai mult, o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CȚEDO (*hotărîrea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Pe lângă aceasta, potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, apărătorul poate declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, dar doar după epuizarea căilor ordinare de atac.

În acest sens se reține că recursul ordinar al apărării a fost declarat inadmisibil și ca depus peste termen, ceea ce echivalează cu neutilizarea de către recurent a unei căi ordinare de atac (*pct. 6 din prezenta decizie*).

În același timp, în recursul în anulare autorul nu critică sub niciun aspect această soluție a instanței de recurs, prin urmare este de acord cu ea.

Împrejurările nominalizate denotă că, în raport cu motivele enunțate, recursul nominalizat este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că recursul în anulare de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 456, 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Iosif Mardari împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani din 03 ianuarie 2013, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013, în privința condamnatului Melenciuc Igor Ivan, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

Liliana Catan